

Uppförandekod för leverantörer och partners

September 2024

VATTENFALL

1 Inledning

För Vattenfall är hållbarhet affären. Vi arbetar med att skapa en framtid med fossilfrihet som driver samhället framåt, där alla kan välja fossilfria sätt att transportera sig, producera och leva.

Detta omfattar ett åtagande för ansvarsfulla affärsmetoder genom hela vår värdekedja* och främjande av hållbarhet inom och utanför företagets gränser. Genom att ställa miljö-, samhälls- och styrningskrav på våra leverantörer och partners bidrar vi till samhället och får samtidigt långsiktiga konkurrensfördelar.

Vårt tillvägagångssätt är förankrat i det här dokumentet, Vattenfalls uppförandekod för leverantörer och partners (nedan kallad "Koden"), som definierar våra krav och förväntningar för att säkerställa att våra leverantörer och partners delar samma värderingar som vi gör genom hela värdekedjan. Vår kod har ett brett tillämpningsområde eftersom vi strävar efter att driva en positiv förändring genom hela vår värdekedja. Koden bygger bland annat på FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer och OECD:s riktlinjer, och vägleds av FN:s mål för hållbar utveckling (se "Referenser" för en fullständig lista).

Vi samarbetar aktivt och för öppna dialoger med våra leverantörer och partners. På så sätt strävar vi efter att sprida god praxis genom hela värdekedjan, stärka relationerna med våra leverantörer och partners och, vid behov, förbättra deras hållbarhetsarbete. Som en del av vårt hållbarhetsarbete fokuserar vi på miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade aspekter, för vilka vi har ett brett utbud av projekt, färdplaner och mål.

Vi välkomnar dig i vår strävan att ha en positiv inverkan på människor, miljö och det samhälle som omger oss.

"Vattenfalls affärsstrategi är tydlig. Vi arbetar för att möjliggöra fossilfrihet som driver samhället framåt.

Genom att samarbeta med våra leverantörer och affärspartners kan vi uppfylla våra löften på ett ansvarsfullt sätt."

Anna Borg, koncernchef för Vattenfall

*Kursiverade ord i dokumentet beskrivs utförligare i ordlistan i slutet. En förklaring till både krav och förväntningar finns också i slutet av detta dokument.

2 Vattenfalls uppförandekod för leverantörer och partners

2.1 Allmänt

Att leva efter våra värderingar och alltid agera med integritet gör oss tillförlitliga, och vi bedriver all vår verksamhet i enlighet med gällande nationell och internationell lagstiftning.

I denna kod avser en "leverantör" eller en "partner" en juridisk enhet eller person som är involverad i, eller är på väg att bli involverad i, affärsaktiviteter med Vattenfall. Partners inkluderar, men är inte begränsade till, samriskföretag (joint ventures) och konsortiepartners.

Vid affärer med Vattenfall ska leverantörer och partners följa Koden eller en likvärdig standard som överenskommit tillsammans med Vattenfall.

2.2 Efterlevnad av lagar och förordningar

Leverantörer och partners ska följa alla tillämpliga lagar, regler och förordningar i de länder där de bedriver sin verksamhet.

I händelse av motsägelser eller diskrepanser mellan Koden och tillämpliga lagar, regler och förordningar, bör leverantörer och partners uppfylla de strängaste kraven.

Leverantörer och partners bör informera Vattenfall om det finns sådana avvikelser.

2.3 Åtagande om kontinuerlig förbättring

Vattenfall inser att leverantörer och partners befinner sig i olika mognadsstadier och förbinder sig att samarbeta med leverantörer och partners för att uppnå kontinuerliga förbättringar.

Om Vattenfall upptäcker att en leverantör eller en partner inte uppfyller de krav och förväntningar som anges i Koden, kan Vattenfall erbjuda vägledning angående vilka problem som måste åtgärdas eller förbättras. Leverantören eller partnern bör sedan omedelbart vidta korrigerande åtgärder och åta sig att visa framsteg.

Vattenfall uppmuntrar också leverantörer och partners att delta i initiativ som syftar till att höja standarden för en hel sektor, eller i förekommande fall mellan olika sektorer.

2.4 Konsekvenser vid överträdelser

Leverantörer och partners ska adressera eventuella överträdelser av Koden eller likvärdiga standarder

som de får kännedom om och vidta lämpliga åtgärder. Vattenfall kommer att vidta lämpliga korrigerande åtgärder för att upphöra, förhindra eller begränsa överträdelser. Vid grova eller långvariga överträdelser av Koden, om Koden upprepade gånger inte efterlevs eller om leverantörer eller partners inte tillhandahåller nödvändig information obefogat eller upprepade gånger, så kan det leda till att leverantörens eller partners aktiviteter med Vattenfall avbryts eller avslutas.

2.5 Due diligence och transparens

Leverantörer och partners ska, i proportion till sin storlek, påverkan, resurstillgång, affärsverksamhet och inflytande, genomföra riskbaserad due diligence avseende hållbarhet i sin egen verksamhet och leverantörskedja. Detta omfattar identifiering och utvärdering av risker och påverkan som rör mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och affärsetik samt genomförande av lämpliga förebyggande, begränsande och gottgörande åtgärder.

Leverantörer och partners bör på begäran informera Vattenfall om frågor som rör deras due diligence processer och resultat på ett snabbt och korrekt sätt.

Leverantörer och partners ska tillåta Vattenfall, och/eller en tredje part som godkänts av Vattenfall och som rimligen kan accepteras av leverantören eller partnern, att genomföra revisioner och utvärderingar, inklusive spårbarhetsutvärdering, av leverantörens och partners verksamhet som är relevant för Koden, inklusive men inte begränsat till leverantörens och partners anläggningar. På leverantörens eller partners begäran ska de parter som är inblandade i en sådan granskning eller utvärdering ingå ett sekretessavtal rörande de omständigheter som beskrivs i revisionen eller utvärderingen.

2.6 Ledningssystem och övervakning

Leverantörer och partners ska i proportion till sin storlek, påverkan, resurstillgång och affärsverksamhet ha lämpliga ledningssystem, kontroller eller motsvarande på plats för att säkerställa efterlevnad av Koden eller överenskomna likvärdiga standarder.

Leverantörer och partners bör säkerställa och övervaka att egna leverantörer och underleverantörer följer Koden eller, vid tillämpliga fall, den egna motsvarande uppförandekoden.

3 Mänskliga rättigheter och arbetstagarrättigheter

3.1 Allmänt

Leverantörer och partners ska respektera alla internationellt erkända mänskliga rättigheter, enligt vad som anges i Internationella regelverket för mänskliga rättigheter.

Denna kod ska gälla för alla leverantörers och partners arbetstagare. Alla krav och förväntningar som ingår i denna kod ska tillämpas på samma sätt för alla typer av arbetstagare.

Leverantörer och partners ska vidta åtgärder för att undvika att orsaka, bidra till eller bli kopplade till negativ påverkan på de mänskliga rättigheterna. Detta omfattar alla typer av rättighetsinnehavare, såsom arbetstagare, berörda samhällen och människorättsförsvarare.

3.2 Ursprungsfolk

Leverantörer och partners ska respektera ursprungsfolks och stamfolks rättigheter och deras sociala, kulturella, miljömässiga och ekonomiska intressen, inklusive deras koppling till mark och andra naturresurser.

Leverantörer och partners uppmanas i sin verksamhet respektera principerna om ursprungsfolks och stamfolks fria och informerade förhandssamtycke samt deras medinflytande för brett samtycke.

3.3 Samhällsengagemang och samhällsutveckling

Leverantörer och partners ska respektera berörda samhällens och särskilt utsatta gruppers rättigheter, intressen och utvecklingsambitioner under normal verksamhet, samt vid väsentliga förändringar av deras verksamhet. Samhällsengagemang bör ske på ett inkluderande, rättvist, kulturellt anpassat, genusmedvetet och rättighetskompatibelt vis.

Leverantörer och partners ska föra en transparent, öppen och ärlig dialog och samarbeta med intressenter och myndigheter inom och runt det område de är verksamma.

3.4 Barnarbete och unga arbetstagare

Leverantörer och partners ska bekämpa alla former av barnarbete. Leverantörer och partners ska inte delta i eller dra nytta av någon form av barnarbete. Om barnarbete upptäcks ska ett åtgärdsprogram införas.

Leverantörer och partners ska inte anställa barn under vare sig minimiåldern för anställning eller åldern för slutförd obligatorisk utbildning i landet. Leverantörer och partners ska inte anställa arbetstagare under 18 år för att utföra arbete som i nationell lag fastställts vara farligt.

3.5 Användning av säkerhetspersonal

Leverantörer och partners ska se till att all säkerhetspersonal, inklusive kontrakterad säkerhetspersonal, respekterar alla människors mänskliga rättigheter och värdighet, och att de, i händelse av hot, använder rimligt tvång som är proportionellt i förhållande till hotet.

3.6 Modernt slaveri och tvångsarbete

Alla former av modernt slaveri är oacceptabla för Vattenfall.

Leverantörer och partners ska inte delta i eller dra nytta av någon form av tvångsarbete, inklusive skuldslaveri, ofrivilligt fängelsearbete, slaveri, människohandel, eller arbete som utförs under hot om straff eller tvång.

Alla arbetstagare ska ha rätt att fritt ingå och avsluta sin anställning och arbetet ska bedrivas på frivillig basis.

Leverantörer och partners ska inte beslagta arbetstagarnas identitetshandlingar eller vidta åtgärder som otillbörligt begränsar deras rörelsefrihet, vare sig inom leverantörernas och partnernas lokaler eller utanför.

3.7 Konfliktdrabbade områden och andra högriskområden

Leverantörer och partners ska bedöma om den egna verksamheten eller leverantörskedjan befinner sig i *konfliktdrabbade områden eller andra högriskområden* och i sådana fall vidta förstärkta due

diligence-åtgärder som är anpassade till det specifika sammanhanget.

Leverantörer och partners ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de inte är kopplade till finansiering av eller stöd till väpnade aktörer som kan dra nytta av intäkterna från försäljningen av sådana varor och tjänster.

Vattenfalls leverantörer och partners bör inte störa människorätts- och miljöförsvarens lagliga handlingar eller deras rätt till yttrandefrihet, föreningsfrihet eller rätt till fredliga sammankomster. Leverantörer och partners bör inte delta i aktiviteter som syftar till att underminera civilsamhället och medborgerliga friheter.

3.8 Högriskmineraler

Leverantörer och partners ska vidta lämpliga åtgärder för att identifiera användningen av högriskmineraler i sin leverantörskedja, och fastställa spårbarhet eller chain of custody till sin källa eller bearbetningsplats. De ska även vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att risker identifieras och att lämpliga förebyggande, begränsande och gottgörande åtgärder vidtas i hela leverantörskedjan.

Leverantörer och partners bör på begäran dela med sig av relevant information om ursprunget för högriskmineraler och alla relevanta utvärderingar. Leverantörer och partners bör offentliggöra sitt due diligence arbete.

Leverantörer och partners uppmanas att ersätta eller minska användningen av högriskmineraler i sina leverantörskedjor där det är möjligt.

3.9 Arbetstid

Leverantörer och partners ska säkerställa att normal arbetstid och övertid för alla arbetstagare ligger inom de gränser som tillåts enligt tillämpliga lagar och förordningar eller som överenskommit i relevanta kollektivavtal samt att de inte orsakar någon fysisk eller psykisk skada.

Arbetstagare, utan åtskillnad, som inte kan eller vägrar att arbeta övertid, ska inte straffas eller ut sättas för repressalier av leverantörer och partners. Detta inkluderar exempelvis avskedshot, löne- minskningar eller personangrepp.

3.10 Löner, ledighet och förmåner

Leverantörer och partners ska betala en rättvis och jämställd lön till alla arbetstagare, inklusive förmåner och ledighet, som uppfyller grundläggande behov i enlighet med tillämpliga lagar och/eller relevanta kollektivavtal. Arbetstagare ska i enlighet med alla tillämpliga lagar kompenseras för övertid

med en lön som är högre än den vanliga timlönen. Leverantörer och partners uppmanas att betala en levnadslön till sina arbetstagare.

Leverantörer och partners ska också sträva efter att identifiera, förebygga, mildra och åtgärda strukturella skillnader i lön och förmåner för lika eller jämförbart arbete oavsett personlig identitet, inklusive kön.

Allt arbete som utförs bör ske enligt erkända anställningsförhållanden som fastställts genom nationell lagstiftning och praxis.

3.11 Arbetsmiljö och hälsa

Leverantörer och partners ska tillhandahålla en säker och hälsosam miljö, fri från fysiska övergrepp eller disciplin, hot om fysiska övergrepp, sexuella eller andra trakasserier, verbala övergrepp eller andra former av hot, på alla platser där arbete utförs och när leverantören eller partnern tillhandahåller bostäder till sin personal.

Allt arbete ska föregås av och baseras på dokumenterad adekvat riskhantering med genomförda kontroller. I detta ska fysiska, sociala och organisationsrelaterade risker ingå.

Arbetstagarna bör få regelbunden, dokumenterad och relevant hälso- och säkerhetsutbildning, och sådan utbildning bör också ges till nya eller omplacerade arbetstagare.

Risker ska minskas i enlighet med de hierarkiska kontrollprinciperna: eliminering, utbyte, tekniska kontroller, administrativa kontroller och, som sista alternativ, personlig skyddsutrustning. Leverantörer och partners bör mäta, övervaka, dokumentera och följa upp alla hälso- och säkerhetsrelaterade tillbud och faror.

3.12 Föreningsfrihet och rätten till kollektiva förhandlingar

Leverantörer och partners ska erkänna och respektera alla anställdas rättigheter, utan åtskillnad, att fritt ansluta sig till, organisera och förhandla kollektivt, om rättighetsinnehavarna så önskar.

I situationer där rätten till föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar begränsas av gällande lagar och förordningar, bör leverantörer och partners tillåta och inte förhindra alternativa och fristående former av arbetstagarrepresentation.

3.13 Mångfald, jämlikhet och diskriminering

Leverantörer och partners ska främja mångfald, jämlikhet och inkludering och inte utöva någon form av diskriminering vid anställning, befordran, tillgång till utbildning, utveckling, ersättning och

uppsägning eller pensionering. Diskriminering inkluderar men är inte begränsad till könsidentitet, sexuell läggning, ras, hudfärg, ålder, språk, egendom, nationalitet eller nationell härkomst, religion, etniskt eller socialt ursprung, kast, ekonomiska skäl, civilstånd, hälsotillstånd, synliga och osynliga funktionshinder, graviditet, familjestatus, tillhörighet till en urbefolkning, facklig tillhörighet, politisk åsikt och annan personlig identitet. Leverantörer och partners ska ha rutiner för hantering av trakasserier, vilket bland annat omfattar fysisk, psykisk, verbal, och sexuell diskriminering, och kommunicera att alla former trakasserier eller övergrepp är oacceptabla och måste rapporteras.

3.14 Kanaler för klagomål och åtgärdsmechanismer

Leverantörer och partners bör tillhandahålla lämpliga klagomålsmechanismer för all personal och berörda parter, inklusive berörda samhällen, så att de kan lämna synpunkter, rekommendationer, rapporter eller klagomål som rör arbetsplatsen, miljön eller leverantörens eller partners affärsmetoder. Leverantörer och partners bör ha en åtgärdsprocess på plats genom vilken rapporterade brott mot mänskliga rättigheter, samt andra ämnen som definieras i Koden, på lämpligt sätt kan åtgärdas och följas upp.

4 Miljömässig hållbarhet

4.1 Allmänt

Leverantörer och partners ska på ett proaktivt och ansvarsfullt sätt hantera sin verksamhet i förhållande till miljön. Försiktighetsprincipen bör tillämpas för att minska miljörisker och negativa effekter i leverantörernas och partners leverantörskedjor.

4.2 Miljölagstiftning

Leverantörer och partners ska bedriva sin verksamhet i enlighet med internationellt överenskomna miljöstandarder och följa alla tillämpliga miljölagar och förordningar.

Leverantörer och partners ska erhålla och upprätthålla nödvändiga miljötillstånd och licenser och följa kraven i sådana tillstånd och licenser.

4.3 Miljöledningssystem

Leverantörer och partners vars verksamhet har en potentiell betydande negativ miljöpåverkan - som en fristående påverkan eller som en kumulativ påverkan - ska ha ett strukturerat och systematiskt förhållningssätt för att bedöma, dokumentera och minimera sådan potentiell negativ påverkan. Detta inkluderar att ha ett etablerat lämpligt ledningssystem för att förbättra sin miljöprestanda, sätta upp mål och genomföra uppföljningar.

4.4 Miljöskydd

Leverantörer och partners ska undvika, minimera eller begränsa avfall och utsläpp som uppstår i deras affärsverksamhet. Användning av resurser som energi, vatten, mark och råmaterial bör ske på ett effektivt, cirkulärt och hållbart sätt. Leverantörer och partners bör upphöra med, undvika, förebygga och minimera potentiell negativ påverkan på miljön och ekosystem som orsakas av deras verksamhet. Om negativ miljöpåverkan inte helt kan upphöra, undvikas, förebyggas eller minimeras, bör kompensations- och återställningsåtgärder genomföras där så är lämpligt. Leverantörer och partners uppmanas att bedriva affärsverksamhet som främjar en positiv

inverkan på biologisk mångfald, ekosystem och miljön.

Leverantörer och samarbetspartners bör säkerställa att deras verksamhet inte direkt eller indirekt inkräktar på lokalsamhällets tillgång till rent dricksvatten, ren luft och god jordkvalitet för jordbruk.

Dessutom ska leverantörer och samarbetspartners hantera farliga ämnen på ett ansvarsfullt vis i sin verksamhet, och där så är möjligt ersätta farliga ämnen med mindre farliga alternativ.

Leverantörer och partners uppmanas att utveckla och använda bästa tillgängliga teknik i syfte att minska potentiell negativ miljöpåverkan så mycket som möjligt.

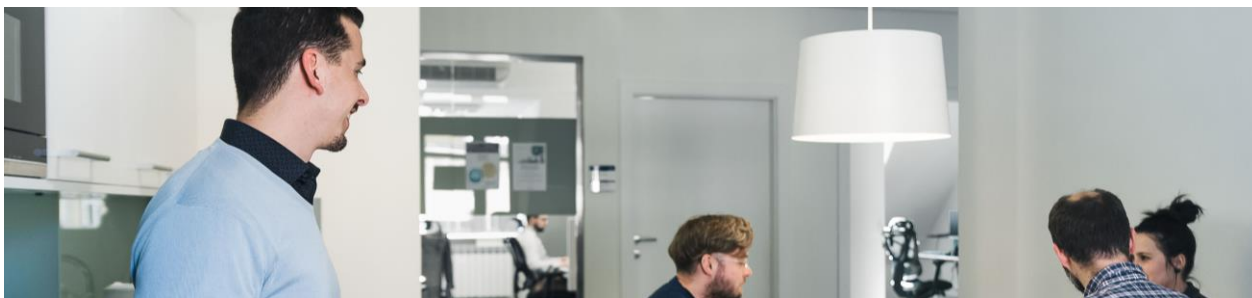
4.5 Klimatpåverkan

Leverantörer och samarbetspartners bör systematiskt arbeta med klimatförändringar i sin verksamhet. Detta innebär att aktivt identifiera, hantera och minska sina direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1 och 2). Leverantörer och partners uppmanas tillämpa en liknande hanteringsmetod för sina indirekta utsläpp (scope 3), till exempel, men inte begränsat till, inköpta material, transportrelaterade aktiviteter och avfallshantering. Leverantörer och partners bör dessutom genomföra klimatanpassningsåtgärder där detta är tillämpligt.

Leverantörer och partners uppmanas att utveckla och kontinuerligt följa framstegen mot sina mål för minskning av växthusgasutsläpp, helst i linje med Parisavtalets 1,5-gradersscenari och som omfattar alla väsentliga utsläppskällor.

4.6 Miljöprestanda

Leverantörer och partners uppmanas att öppet redovisa den påverkan deras verksamhet har på miljön för Vattenfall, inklusive men inte begränsat till, deras källor och utsläpp av växthusgaser i scope 1, 2 och 3, anpassning till och begränsning av klimatförändring, resurs- och vattenanvändning samt föreningar.

5 Affärsetik

5.1 Allmänt

Leverantörer och partners ska bedriva sin verksamhet i enlighet med internationellt överenskomna standarder för affärsetik och följa tillämpliga lagar och förordningar för affärsintegritet.

5.2 Korruption och ekonomisk brottslighet

Leverantörer och partners ska inte delta i eller tolerera någon form av korruption, mutor, utpressning, bedrägeri eller förskingring. Leverantörer och partners ska inte erbjuda eller acceptera några förmåner för att få otillbörliga eller olämpliga fördelar, eller med avsikt att låta mottagaren agera i strid med sina yrkesmässiga skyldigheter. Sådana olämpliga förmåner (mutor etc.) kan bestå av kontanter, gåvor, nöjesresor eller förmåner av annan natur.

Leverantörer och partners bör vidta åtgärder mot och aldrig tolerera någon form av penningtvätt, skattebedrägeri, skatteflykt eller andra olagliga finansiella system som kan påvisas genom användning av skatteparadis och andra jurisdiktioner som riskerar att drabbas av ekonomisk brottslighet.

5.3 Exportkontroll och sanktioner

Leverantörer och partners ska följa tillämpliga lagar och förordningar avseende exportkontroll och exportrestriktioner samt relevanta ekonomiska sanktioner.

5.4 Intressekonflikter

Leverantörer och partners ska undvika intressekonflikter som kan äventyra leverantörens eller

partnerns trovärdighet eller tredje parts förtroende för Vattenfall.

5.5 Konkurrenslagstiftning

Leverantörer och partners ska respektera och följa alla tillämpliga lagar och förordningar, inklusive skyldigheten att inte utbyta kommersiellt känslig och strategisk information med konkurrenter eller att ingå i konkurrensbegränsande avtal med affärspartners.

5.6 Skydd av immateriella rättigheter och konfidentiell information

Leverantörer och partners ska respektera Vattenfalls immateriella rättigheter och skydda Vattenfalls konfidentiella information genom att skydda den mot missbruk, stöld, bedrägeri och otillbörligt röjande. Detta inkluderar patent, varumärken, upphovsrätt och affärshemligheter.

6 Rapportering av oegentligheter till Vattenfall - whistleblowing

Om leverantören eller partnern, dennes medarbetare, konsulter och entreprenörer, lokalsamhällen eller någon annan intressent anser att villkoren i Koderna inte efterlevs, eller att Vattenfall inte agerar i enlighet med sin egen uppförandekod, uppmuntrar vi att detta eskaleras via vår rapporteringskanal.

Se <https://corporate.vattenfall.com/about-vattenfall/corporate-governance/internal-governance/integrity/whistleblowing/>

Referenser

Följande referenser har använts för att utforma Kodan:

- 1 FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 (UDHR) <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>
- 2 Agenda 2030 för hållbar utveckling <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publication>
- 3 Barns rättigheter och affärsprinciper <https://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/AdvanceVersions/CRC-C-GC-12.pdf>
- 4 Direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (CSDDD): https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0209_SV.pdf
- 5 Direktiv om företagens hållbarhetsrapportering (CSRD) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>
- 6 ETI Base Code <https://www.ethical-trade.org/eti-base-code>
- 7 EU:s förordning om handel med mineraler från högriskområden och konfliktområden <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2017:130:FULL&from=EN>
- 8 Free, prior and informed consent: a human rights-based approach. Study of the Expert Mechanism on the Rights of Indigenous Peoples <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G18/245/94/PDF/G1824594.pdf?OpenElement>
- 9 Tyska lagen om tillbörlig aktsamhet i leveranskedjor (LkSG) https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBI&jumpTo=bgbl121s2959.pdf#_bgbl_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl121s2959.pdf%27%5D_1630594548925
- 10 Greenhouse Gas Protocol <https://ghgprotocol.org/sites/default/files/standards/ghg-protocol-revised.pdf>
- 11 Green Hydrogen Cost Reduction, IRENA, 2021 https://www.irena.org/-/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2020/Dec/IRENA_Green_hydrogen_cost_2020.pdf
- 12 Internationella arbetsorganisationen (ILO), särskilt följande dokument: <http://www.ilo.org>
  - Konventionen angående avskaffande av tvångsarbete (C.105-1957)
  - Deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetet, antagen 1998 och ändrad 2022
  - Konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning (C.111-1958)
  - Konventionen angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (C.100-1951)
  - Konventionen angående tvångsarbete eller obligatoriskt arbete (C.29-1930)
  - Konventionen angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (C. 87-1948)
  - Guidelines on Occupational Safety and Health (ILO-OSH-200)
  - Konventionen om minimiålder för tillträde till arbete (C.138-1973)
  - Konventionen angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (C. 98-1949)
  - Konventionen om våld och trakasserier i arbetslivet [C.190].
  - Konventionen om värsta formerna av barnarbete (C.182-1999)
- 13 Internationella standardiseringsorganisationen (ISO), särskilt de standarder som anges nedan:
  - ISO14001:2015 <http://www.iso.org/iso/iso14000>
  - ISO 26000:2010 Organisationers samhällsansvar (social responsibility) - Vägledning <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>
  - ISO 45001:2018 Ledningssystem för arbetsmiljö <https://www.iso.org/standard/63787.html> (ersätter OHSAS 18001)
- 14 International Energy Agency (IEA) "The role of minerals for the energy transition - Mineral requirements for clean energy transitions" - <https://www.iea.org/reports/the-role-of-critical-minerals-in-clean-energy-transitions/mineral-requirements-for-clean-energy-transitions>
- 15 International Renewable Energy Agency (IRENA) "Critical Materials For The Energy Transition" - <https://www.irena.org/Technical-Papers/Critical-Materials-For-The-Energy-Transition>
- 16 Norsk lag om företags insyn och arbete med grundläggande mänskliga rättigheter och anständiga arbetsvillkor (Åpenhetsloven) <https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2021-06-18-99>
- 17 OECD:s vägledning om tillbörlig aktsamhet för ansvarsfullt företagande

- <https://mneguidelines.oecd.org//OECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf>
- 18 OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>
- 19 OECD:s riktlinjer för multinationella företag <https://www.oecd.org/investment/mne/48004323.pdf>
- 20 Responsible Minerals Sourcing for the Renewable Energy, Sustainable Futures Institute, 2019 https://earthworks.org/assets/uploads/2019/04/MCEC_UTS_Report_lowres-1.pdf
- 21 Social Accountability 8000 www.sa-intl.org/
- 22 The Critical Raw Materials Act https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials/critical-raw-materials-act_en
- 23 The Role of Critical Minerals in the Clean Energy Transitions, International Energy Agency, 2021 <https://iea.blob.core.windows.net/assets/278ae0c8-28b8-402b-b9ab-6e45463c273f/TheRoleofCriticalMineralsinCleanEnergyTransitions.pdf>
- 24 UK Modern Slavery Act https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/30/pdfs/ukpga_20150030_en.pdf
- 25 FN:s deklaration om urfolks rättigheter <https://www.ohchr.org/en/indigenous-peoples/un-declaration-rights-indigenous-peoples>
- 26 UN Global Compact <https://unglobalcompact.org/>
- 27 FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf
- 28 FN:s nationella handlingsplaner för mänskliga rättigheter <https://www.ohchr.org/en/documents/tools-and-resources/guidance-national-action-plans>
- 29 FN:s mål för hållbar utveckling <http://www.un.org/sustainabledevelopment/>
- 30 Förenta nationernas konvention mot korruption <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/index.html>
- 31 Vattenfalls uppförandekod https://group.vattenfall.com/siteassets/corporate/who-we-are/corporate-governance/doc/code_of_conduct_180819_en2.pdf
- 32 Vattenfalls policy för mänskliga rättigheter <https://group.vattenfall.com/siteassets/corporate/who-we-are/sustainability/doc/human-rights-policy-2024.pdf>
- 33 Voluntary Principles of Business and Human Rights www.voluntaryprinciples.org
- 34 Världsbankens rapport "Minerals for Climate Action - The Mineral Intensity of the Clean Energy Transformation" - <https://pubdocs.worldbank.org/en/961711588875536384/Minerals-for-Climate-Action-The-Mineral-Intensity-of-the-Clean-Energy-Transition.pdf>

Förklaring om de olika kravnivåerna

Kravnivå	Nyckelord	Förklaring
Hårda krav	Ska	Standarder och krav som leverantörer och partners måste följa. "Ska"-kraven är kopplade till internationellt erkända lagar, förordningar och ramverk.
Mjuka krav	Bör	Standarder som leverantörer och samarbetspartners starkt förväntas följa, men som inte är ett hårt krav. "Bör"-kraven är kopplade till internationella standarder och förväntningar på företag, samt till kommande lagar och förordningar som sannolikt kommer att bli hårda krav inom en snar framtid.
Mjuka krav	Uppmuntra	Standarder som leverantörer och partners uppmuntras att följa. "Uppmuntra"-förväntningarna är inte hårda krav, utan är relaterade till god praxis som till exempel ännu inte har omsatts till internationella standarder och lagar.

Ordlista

Bästa tillgängliga teknik (Best Available Technologies)

Bästa tillgängliga teknik (BAT) är "state of the art", avancerade och beprövade tekniker för att förebygga och kontrollera industriella utsläpp och den bredare belastning på miljön som industriella installationer orsakar. Dessa utvecklas i stor skala och implementeras där det är ekonomiskt och tekniskt lönsamt.

Affärsetik

Affärsetik är principer som styr beslutsfattande. Dessa är standarder och normer som styr en individs agerande och beteende i affärsorganisationen, baserat på vad som allmänt anses vara etiskt eller oetiskt i affärssammanhang.

Affärsintegritet

Enligt OECD innebär affärsintegritet att man säkerställer ett mer etiskt och ansvarsfullt affärslandskap genom att införa robusta åtgärder för internkontroll, etik och antikorrupcion samt ramverk för bolagsstyrning, due diligence-rutiner och rättvis och öppen konkurrens vid interaktion med företag och regeringar, både nationellt och internationellt.

Barnarbete

All form av verksamhet eller arbete som är skadligt för den intellektuella, fysiska, sociala och moraliska hälsan och utvecklingen hos personer under 18 år och som underminerar deras utbildning genom att hindra dem från att gå i skolan, tvinga dem att avbryta skolgången för tidigt eller kräva att de arbetar och studerar samtidigt.

Konflikttrabbade områden och högriskområden

Enligt OECD identifieras konflikttrabbade områden och högriskområden genom förekomsten av väpnade konflikter, utbrett våld eller andra risker för allvarlig och utbredd skada på människor. Väpnad konflikt kan ta sig olika uttryck, t.ex. en konflikt av internationell karaktär, som kan involvera två eller

flera stater, eller som kan bestå av befrielsekrig, uppror eller inbördeskrig. Högriskområden är områden där det finns en hög risk för konflikt eller för utbredda eller allvarliga övergrepp. Sådana områden kännetecknas ofta av politisk instabilitet eller förtryck, svaga institutioner, otrygghet, kollaps av civil infrastruktur, utbrett våld och brott mot nationell eller internationell rätt.

Utsläpp av växthusgaser

Enligt UNFCCC består växthusgaser av koldioxid (CO₂), metan (CH₄), dikväveoxid (N₂O), fluorkolväten (HFC), perfluorkolväten (PFC), svavelhexafluorid (SF₆) och kvävetrifluorid (NF₃).

Högriskmineraler

Högriskmineraler är kritiska mineraler för energiomställningen, bland annat:

Konfliktmineraler, som utvinns i områden som drabbats av väpnade konflikter och människorättskränkningar.

Kritiska mineraler för energiomställningen, t.ex. aluminium, krom, kobolt, koppar, grafit, indium, järn, bly, litium, mangan, molybden, nickel, fosfor, silver, titan, vanadin och zink.

Sällsynta jordartsmetaller (REE) är mineraler som är svåra att utvinna och som främst används i energieffektiv och hållbar energiteknik.

Metaller i platinagruppen (PGM) är en familj av sex grundämnen som värdesätts för sina många olika industriella, medicinska och elektroniska tillämpningar.

Människorätts- och miljöförvarare

Det är personer som, enskilt eller tillsammans med andra, verkar för att främja, skydda eller sträva efter att skydda och förverkliga mänskliga rättigheter, miljö rättigheter och grundläggande friheter. De kan vara ledare för lokalsamhällen, ursprungsbefolkningar, fackföreningsrepresentanter, advokater, journalister eller personer som arbetar för icke-statliga organisationer eller mellanstatliga organisationer. Denna definition omfattar inte de individer eller grupper som begär eller sprider våld.

Levnadslön

Den ersättningsnivå som arbetstagaren erhåller och som gör det möjligt för arbetstagaren och dennes familj att ha råd med en skälig levnadsstandard.

Partners

Detta inkluderar, men är inte begränsat till, konsortiepartners, partners i samriskföretag (joint venture) etc. För att undvika tveksamheter undantas Vattenfalls kunder och medarbetare från denna grupp.

Scope 1-utsläpp	Inkluderar direkta utsläpp av växthusgaser.
Scope 2-utsläpp	Inkluderar indirekta utsläpp hänförliga till energianvändning.
Scope 3-utsläpp	Inkluderar utsläpp i värdekedjan.
Underleverantörer	Kallas även indirekta leverantörer. Detta är ett företag som inte är en direkt leverantör, vars leveranser är nödvändiga för tillverkningen av direktleverantörens produkt(er) eller för tillhandahållande och användning av den relevanta tjänsten. Detta kan inkludera Tier 2-leverantörer och leverantörer i flera led.
Leverantör	Alla företag som tillhandahåller produkter och/eller tjänster till Vattenfall, antingen direkt eller indirekt, inom ramen för en affärsrelation. Dessa kallas även direkta leverantörer eller Tier 1-leverantörer.
Leverantörskedja	Ett nätverk av organisationer, människor och resurser involverade i skapandet och leveransen av en produkt eller tjänst till en kund.
Utvärderingen av spårbarhet (Traceability assessments)	Avser den metodiska bekräftelsen av ursprung, resa och relaterade metoder som ingår i skapandet av produkter och deras delar, från början av leverantörskedjan till den slutliga användningen. Dessa bedömningar är ett sätt att verifiera och stödja hållbarhetspåståenden om råvaror och produkter, i syfte att säkerställa att etiska och miljömässigt respektfulla metoder upprätthålls genom hela leverantörskedjan.
Värdekedja	Alla aktiviteter, verksamheter, affärsrelationer och investeringskedjor i ett företag, inklusive enheter med vilka företaget har en direkt eller indirekt affärsrelation, uppströms och nedströms.
Vattenfall	"Vattenfall" är en förkortning för Vattenfallkoncernen som omfattar Vattenfall AB, dess helägda dotterbolag och andra företag direkt eller indirekt kontrollerade av Vattenfall AB (t.ex. genom ägande, kontrollavtal eller annan kontroll genom företagsledning).